

توسعه خشکه کاری برنج در استان گیلان: نگرش شالی کاران شهرستان های لاهیجان، لنگرود و رودسر

عابد قاسم نژاد^۱، عبدالمجید مهدوی دامغانی^۲، هادی ویسی^۳ و محمدرضا نظری^۴

۱- دانشجوی دکتری کشاورزی اکولوژیک، پژوهشکده علوم محیطی، دانشگاه شهید بهشتی
(abedghasemnccjad70@gmail.com)

۲- دانشیار گروه کشاورزی اکولوژیک، پژوهشکده علوم محیطی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

۳- استاد گروه کشاورزی اکولوژیک، پژوهشکده علوم محیطی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

۴- استادیار گروه کشاورزی اکولوژیک، پژوهشکده علوم محیطی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی نگرش شالی کاران نسبت به روش خشکه کاری برنج و بررسی عوامل مؤثر بر پذیرش این روش کشت در استان گیلان بود. این پژوهش از نوع توصیفی - همبستگی است و طی پیمایش از ۳۰۰ شالی کار مرد که با روش تصادفی ساده انتخاب شده بودند انجام شد. ابزار پژوهش پرسش نامه بود و داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS و مدل پروبیت رتبه ای تجزیه و تحلیل شدند. نتایج نشان داد که بین سن، تحصیلات، سابقه کشاورزی و شغل دوم با نگرش کشاورزان نسبت به برخی گویه ها رابطه معنی داری وجود داشت. نتایج رگرسیون پروبیت رتبه ای نشان داد بین سن، سابقه کشاورزی، سطح زیر کشت، کشت دوم، نوع منبع تأمین آب و کمبود آب در طی فصل زراعی با نگرش شالی کاران رابطه معنی داری وجود داشت. مهم ترین عوامل بازدارنده شالی کاران برای پذیرش خشکه کاری، نگرش منفی آن ها در خصوص افزایش آفات، بیماری ها و علف های هرز، مناسب نبودن آب و هوای منطقه برای خشکه کاری برنج، کاهش عملکرد شلتوک و کیفیت پخت برنج ذکر شد. کاهش مصرف آب نیز مهم ترین مشوق کشاورزان برای پذیرش خشکه کاری برنج بود.

واژه های کلیدی: الگوی پروبیت رتبه ای، برنج، خشکه کاری، نگرش کشاورزان